

MODERNÍ WALDORFINKY

V ČEM SPOČÍVÁ KOUZLO VÁNOC?

V nejtmašším měsíci roku prožíváme ve společenství ten nejkrásnější svátek, Vánoce! Dospělí nebo děti, každý vnímá vánoční atmosféru po svém. S Vánocemi se pojí mnoho zvyků, tradičních i novějších, které jsou založeny na dobrovolnosti, na lásce k bližnímu.

V České republice každý rok přináší skauti Betlémské světlo, abychom si ho mohli roznést do svých domovů. I letos tomu tak bude... světlo lásky a míru je pro každého, kdo chce žít dobrým životem... A co když se nám podaří rozzářit dětské oči, to teprve zahřeje duši pocitem radosti a sounáležitosti! Proto Vás prosím, být jen na chvíli, zastavte se a zapojte do některé charitativní sbírky: Krabice od bot, Skutečný dárek, Šance dětem... je to na každém z nás, co si vybereme. Někdy je potřebný člověk blíž, než si myslíte. Za Dobro se Vám dostane Vděčnosti! To je ten nejceněnější Dárek!

K tématu Vánoc jsem vybrala slova Rudolfa Steinera, duchovního otce waldorfské školy:

„...Chápeme-li hlubiny zimy jako spojení mezi kosmem a lidstvem – lidstvem, které přijímá plodivé síly ze země – pak neexistuje jiný způsob, jak tento obraz, sahající až k samotné formě vycházející z oblaků, zobrazit, než ženu obdařenou silami Země, lunárními silami směrem dolů, slunečními silami dovnitř a hvězdnými silami nad hlavou. Ze samotného kosmu vzniká tento obraz Marie s Ježíškem.

...A stejně jako když chápeme kosmos na podzim a začleníme všechny formativní síly, které v něm máme, do obrazu, nutně dospějeme k uměleckému ztvárnění Michaelova boje s drakem, (jak jsem popsal včera,) tak i vše, co cítíme kolem Vánoc, se slévá v obrazu Panny Marie s Ježíškem, v obraze, který se často vznášel před umělci v dřívějších dobách, zejména v prvních stoletích křesťanství, a jehož poslední ozvěny ve vývoji lidstva jsou dodnes zachovány v Raffaelově Sixtinské Madoně. Tato Sixtinská Madona se zrodila z velkých, naivních vhlédů do přírody a ducha starověké doby. Je to totiž obraz oné představivosti, kterou musí skutečně vlastnit lidstvo, které se skrze vnitřní vidění ponoří tak hluboko do tajemství Vánoc, že se pro něj toto vánoční vyprávění stane obrazem.“ (Lit.: GA 229, s. 37 a dále)

Obraz Sixtinskou madonu namaloval italský renesanční malíř Raffael Santi v letech 1513–1514 pro benediktinský klášter sv. Sixta v Piacenze, dnes ho můžete spatřit v drážďanské galerii Zwingeru.

Vidíme Pannu Marii s dítětem Ježíšem, jak se zlehka vznáší na oblaku, u jejích nohou sv. Sixtus a sv. Barbora, na spodním okraji dvojice andílků... jako v divadle se nám scéna odhaluje po zvednutí zelené opony. Postavy jsou zakomponovány do pomyslného pětiúhelníku... čím že nás dodnes tak oslovuje? Jsou to tvary, barvy? Nebo něco v pozadí, co nedokážeme obléci do slov?

Požehnané vánoční svátky vám všem!
 Vaše redakce

NOVÝ ROK OTVÍRÁ MOŽNOSTI

Po revoluci, 5. ledna 1992, jsem bussem a vlakem dorazila do Camphillgemeinschaft Hausenhof, 60 km SZ od Norimberku. Vydala jsem se na osm měsíců pracovat do camphillu v Německu, abych kvůli studiu waldorfské pedagogiky ve Stuttgartu vyzvedla z hlubin paměti pozapomenutou němčinu a taky proto, abych poznala v praxi jednu z odnoží antroposofie - filosofie, jíž děkujeme za myšlenkový základ mnoha dalších, s waldorfskou pedagogikou spřízněných oborů jako jsou antroposofická medicína, léčebná pedagogika, biodynamické zemědělství, eurytmie jako pohybové umění, ale i terapie, různé další formy sociální a umělecké terapie.

Zakladatelem mezinárodního hnutí Camphill byl rakouský lékař, pediatr, učitel speciální pedagogiky, antroposof a spisovatel Karl König (narozen 25. září 1902 ve Vídni, Rakousko-Uhersko; zemřel 27. března 1966 v Überlingen-Brachenreuthe).

Ze zpravodaje Kruhu přátel Camphillu, Die Brücke, vydaného o Vánocích 2019, jsem si dovolila pro Vás vybrat něco k zamyšlení:

*Nový rok přináší nový smutek,
 Nový rok přináší nové štěstí;
 Nový rok přináší staré útrapy,
 Nový rok přináší staré radosti.
 Tak v každém novém roce
 minulost a budoucnost
 věrně spojují ruce.
 Pro to, co vždy bylo,
 co bude vždy nové.*

*Přítomnost, ó člověče,
 nosíš sám ve svém srdci.
 Je to jen tam,
 kde tluče tvé srdce,
 minulé útrapy,
 budoucí smutek,
 minulé radost,
 budoucí štěstí.
 V tiché oddanosti
 radostně sjednocení.*

Karl König (1964/65) :Vybrané básně z let 1953-1964

Nechť Vás světlo Vánoc provází i do nového roku, prosvěcuje temnotu, zahřívá duši, posiluje, dává naději a inspiroje!

S úctou,
 jménem redakce
 Jana Stránská

TERMÍNOVNÍK

11. 12. 2025 od 17 hod	Vánoční koncert
22. 12. 2025 – 2. 1. 2026	Vánoční prázdniny
22. 1. 2026 od 17 hod	Členská schůze Spolku
29. 1. 2026	Vysvědčení
30. 1. 2026	Pololetní prázdniny
17. 2. 2026	Masopust
27.–28. 2. 2026	Ročníkové práce

ROZHOVOR

Manželé Čápo, Jirka a Jitka, jsou učiteli na waldorfské škole v Písku. Mají tři dospělé dcery (managerku, keramičku a učitelku na WŠ v Praze-Jinonicích) a rozhodli se své zkušenosti předávat jako mentoři dál. Dva-krát do roka přijíždějí na týden do Pardubic, aby podpořili i naše učitele.

JIRKA

původně učil na klasické škole matematiku a fyziku, odpoledne mívával volno, tak se stal podporujícím rodičem.

„Hledal jsem pro svoje děti rozumnou školu,... chtěl jsem je učit doma, ale našel jsem waldorfskou školu. Bylo to jedno oddělení s velkým převísem zájmu o ni. Rodiče, kteří pro své děti nedostali místo, vytvořili o prázdninách novou skupinu. Jeden rodič přes práci v realitce sehnal prostory a otevřeli tak druhé oddělení. Vytvořila se přitom dobrá parta, waldorf se jim líbil, rozhodli se jít dál. Zpočátku byla škola malá, bylo těžké bojovat s předsudky, že je to škola pro slabší děti. Ostatní školy nechtěly mít konkurenci, proto rozšiřovaly povědomí, že je to „zvláštní škola“. Teď už tam děti nemám, přesto tam jsem.“

JITKA

nejdříve pracovala ve W-sdružení (náš Spolek rodičů) jako rodič. Když začala studovat eurytmii, funkci předala.

Terka: „Jitko, proč je podstatné zapojit eurytmii do vzdělání?“

Jitka: „Pro mě je velmi důležité, že při eurytmii ve škole se děti pohybují společně, hledají soulad, správnou cestu a provedení. Je to sociální umění. Potřebují k němu doslova celého člověka – pohyb promyslet, prožít a reálně udělat.“

Terka: „V čem vidíš výhody zapojení eurytmie ve všech ročnících?“

Jitka: „Ráda eurytmii vnímám jako „duševní tělocvik“. Než duše zesílí, chvíli to trvá a chce to pravidelný trénink. Ideálně tedy cvičit od 3 do 18 let.“

Terka: „Děkuji za rozhovor a za vaši podporu a přeji vám i vaší škole požehnaný Advent! TZ

ADVENTNÍ SPIRÁLA v 1. třídě

ADVENTNÍ PŘÁNÍ

Adventní doba je dobou naděje, dobou, kdy procesy v přírodě vedou ke klidu a načerpání nových sil, kdy se lidská srdce otevírají a vnímají tichou radost ze setkávání s druhými lidmi.

Abychom i my mohli čerpat z těchto sil, musíme se na chvíli zastavit a zamyslet se:

Snažme se o vnitřní harmonii v každém z nás i o soulad mezi námi, prosíme o pomoc ty síly, které nás vedou vpřed, které podporují rozvoj světa, které i přes překážky posilují naše snažení o jeho udržitelnost.

Nenechme vstoupit do našich duší pocity úzkosti, beznaděje a strachu, nepoddávejme se ani lenosti a nečinnosti.

Působme do světa skrze naše dobré myšlenky, skrze lásku a skrze naše činy, za něž neseme odpovědnost. Neboť vše, co v nás je a co z nás vychází, zasahuje do osudu světa.

Ničením božské přírody, nenávisť a lhostejností vytváříme své nepřátele a připravujeme své porážky.

Projasněním naší duše pomáháme nejen sobě, ale vydáváme se na cestu porozumění a pokroku, které jsou zapotřebí k zachování života našich dětí, našeho národa, celého lidstva a naší Země.

Nechť Vás na cestě k pravdě a životu v Kristu provází naděje, víra a láska!

S úctou Vaše redakce

VÁNOČNÍ NABÍDKA:

Čerstvé řezané vánoční stromky, rezervace dle telefonické dohody

Václav Váňa – tel.: 604 640 622

Lány na Důlku 9 (borovice černá, smrk stříbrný, smrk pichlavý, jedle)

KRUH LYCEA

Kruh lycea obnovuje svoji činnost a zve k setkání a společné práci rodiče a další příznivce vzniku waldorfského lycea v Pardubicích. Waldorfské lyceum obecně má několik cílů:

- **Harmonický rozvoj osobnosti** – cílem je rozvíjet intelekt, tvořivost i sociálně-emoční kompetence v jejich vzájemné rovnováze.
- **Podpora samostatného a kritického myšlení** – studenti jsou vedeni k analytickému uvažování, argumentaci a formulaci vlastních, promyšlených závěrů.
- **Prožitkové a projektové učení** – umělecké, vědecké a řemeslné aktivity jsou začleněny do kurikula tak, aby posilovaly hlubší porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi.
- **Mezioborový přístup** – témata jsou probírána v širších souvislostech, což podporuje komplexní vnímání světa a schopnost nacházet vztahy mezi jednotlivými obory.
- **Respekt k individualitě studenta** – výuka zohledňuje rozdílné tempo, talentové předpoklady i osobnostní potřeby a rozvíjí vnitřní motivaci k učení.
- **Příprava na reálný život** – důraz je kladen na samostatnost, odpovědnost, kreativitu, spolupráci a zkušenosti získané v konkrétních projektech či praxích.

Cesta k založení lycea není jednoduchá. Pokud máte zájem, pojďte ji společně s námi prošlapat a buďte spolutvůrci toho, jaké „to naše“ lyceum bude. Vedoucím kruhu je Jarda Míka.

Zuzana Bařinková

Učitelé a žáci
 Základní školy Waldorfská Pardubice
 Vás srdečně zvou na

Vánoční koncert

Těšit se můžete na písně z různých koutů Evropy
 v podání žáků 4. – 9. tříd,
 které podpoří školní i rodičovský sbor.

Ve čtvrtek 11. 12. 2025

od 17 hodin

v kostele Českobratrské církve evangelické
 Hronovická 492/25, Pardubice

ČERVENÁ A ZELENÁ VE VÁNOČNÍM ČASE

Dvě barvy, které stráží tajemství zrození světla

Když Rudolf Steiner mluvil o barvách jako o živých silách, otevírá se nám možnost vnímat vánoční symboliku o mnoho hlouběji – nejen jako tradici či estetiku, ale jako duchovní řeč kosmu, která se v tomto čase adventního ticha stává slyšitelnější. Červená a zelená, dvě barvy, které v čase Vánoc vidáme na každém kroku, se v tomto světle ukazují jako nositelky dvou posvátných proudů. Jejich význam je ještě hlubší, když k nim přistoupíme se Steinerovým rozlišením mezi barvami, které jsou živé a světelné, a těmi, které jsou obrazové a neživé.

ZELENÁ – posvátný klid přírody, která drží bdění

V předvánočním období příroda ztichne, vtáhne svou sílu dovnitř. Stromy stojí nehybně, půda odpočívá, světlo dne je krátké. Vypadá to, jako by sama Země vytvořila prastarý klid, kolébku, do níž se může narodit světlo.

Steiner popisuje zelenou jako barvu dokončené, ustálené formy, zároveň jako barvu, která – ač patří k přírodě – není sama o sobě živá, ale je obrazem života, stínem živého na neživém. Je pevná, spočínutá, pedantská, nese v sobě klid, nikoli pohyb.

Proto je zelená ve vánočním čase ochrannou pečeti přírody, jež stráží ticho potřebné pro narození světla, ztišením, které obklopuje duši, aby se v ní mohlo cosi jemného zrodit, věčností a stálostí, jakou nesou i jehličnany – strom světa, který neumírá.

Zelená je jako tichá země, která člověku šeptá: „Odlož břemena, človče. Teď je čas spočívat v tichu.“

Je to neživý klid, který chrání živé dění.

ČERVENÁ – světlo rodící se v hlubinách lidské duše

Zatímco zelená je pevná, nehybná a obrazová, červená je její pravý opak: barva živá, lesklá, nesoucí světlo ze svého nitra. Steiner ji řadí mezi barvy, které nejsou stínem, ale projevem živoucího – živou silou, pulsem světa. Červená je barvou vůle, odvahy a probouzejícího se Já. O Vánocích se tato kvalita zjevuje s mimořádným poselstvím: světlo, které se rodí v temnotě.

Červená o Vánocích znamená: vnitřní žár, který proniká tmou jako světlo Krista, probouzející se Já, které poprvé tiše zabliká v lidské duši, lásku jako kosmický čin, živý impuls, který sestupuje do světa a nebojí se hutnosti hmoty.

Červená září tak, jak zelená nikdy nemůže. Je to živý lesk, světlo života samotného. Plamen vánoční svíčky tiše šeptá: „Já jsem život, který touží po zdějším bytí.“

Spolu tyto dvě barvy tvoří posvátný obraz Vánoc, právě zde se otevírá jejich hluboký kontrast i soulad.

Zelená – neživá, klidná, stínová.

Červená – živá, světelná, rodící se.

Zelená představuje kolébku, lůno světa, které nic netvoří, jen drží. Červená je plamenem, impulsem, rodícím se Já, které před naše vědomí předstupuje ve vánočním čase a vrcholí v období zimního slunovratu.

Možná proto je atmosféra Vánoc tak jedinečná: člověk může v sobě pocítit, jak se mezi těmito dvěma silami – mezi neživým klidem a živým světlem – probouzí něco, co je sice křehké a jemné, ale pravdivé a vlastní lidské duši.

Zelená dává prostor, červená přináší život. Zelená je ticho, červená je živoucí tep.

A člověk – člověk je tím, v němž mezi nimi roste nové světlo. **JP**

Zdroj: STEINER, Rudolf. Tajemství barev. Franesa, 2024. ISBN: 978-80-88337-80-5

JAK FUNGUJE NÁŠ ŠKOLNÍ PARLAMENT

Školní parlament je místem, kde mohou žáci od 4. do 9. třídy aktivně ovlivňovat dění ve škole. Z každé třídy jsou zvoleni dva zástupci, kteří se jednou měsíčně scházejí a přinášejí podněty i nápady svých spolužáků. Parlament funguje jako komunikační most mezi žáky, učiteli a vedením školy a pomáhá dětem zažívat demokratické principy v praxi.

Zástupci předávají do svých tříd informace, které na zasedání zazní, a zároveň přinášejí témata, která třídy řeší. Parlament se nezabývá jen problémy – hledá také způsoby, jak je řešit. V současnosti pracuje například na nápadcích týkajících se vzniku relaxační zóny, přichází také s vlastními návrhy, jako například při diskusi o udržování pořádku na školním dvoře.

Koordinátorkou parlamentu je Mgr. Kamila Skalecká, která pomáhá žákům rozvíjet dovednosti potřebné k týmové práci, naslouchání, diskusi a kultivovanému vyjadřování. Členové parlamentu reprezentují své třídy, odpovědně plní zadané úkoly a motivují spolužáky k zapojení do života školy.

Parlament tak dává dětem možnost být skutečně slyšet a podílet se na tom, jak naše škola funguje.

SVATÝ MARTIN

Období kolem svátku Svatého Martina je časem, kdy ve škole pořádáme Slavnost Sv. Martina. Jako symbol laskavosti nosíme lampiony se světýlky. To světlo symbolizuje dobro a laskavost svatého Martina, který se v dávných dobách rozdělil o svůj plášť s neznámým chudákem. Stejně se tak, děti i my ostatní, můžeme dělit o dobro a laskavost se svým okolím – stačí malý úsměv, pochvala či objetí a hned můžeme někomu udělat hezčí den. Slavnost proběhla v pátek 7. 11. a setkaly se na ní děti z 1., 2. a 3. třídy. U ohně si všichni společně zazpívali svatomartinské písně, podělili se o svatomartinské rohlíčky a odcházel s poselstvím, které by jim mělo pomoci nést dobro do budoucna. **TZ**

Recept/ingredience na rohlíčky:

1 slehačka, 1 máslo a 400 g hladké mouky

ADVENTNÍ JARMARK PODĚKOVÁNÍ:

Velké díky všem rodičům, kteří se zapojili do organizace letošního Adventního jarmarku – organizace, dílničky, občerstvení, výzdoba, stěhování a úklid, materiál, propagace... Tahle krásná akce znamená spoustu neviditelné práce a ta se sama neudělá. A jsou to právě rodiče, bez kterých by to nešlo. Tak velké díky a respekt všem, kteří obětovali svůj volný čas a spolu s námi nesli celou akci. Zároveň děkujeme paním učitelkám, díky kterým mělo tiché patro svou atmosféru a celý jarmark byl ozdoben hudbou a zpěvem. Velké a srdečné díky. Snad se Vám líbila stejně, jako nám.
 Za Kruh slavností Renata Maixnerová